XLVII Seminarium Mediewistyczne
im. Alicji Karłowskiej-Kamzowej

„Aby wojował za imię Twoje”

Król, wojna i śmierć w kulturze średniowiecznej Europy

Poznań • 1 XII 2026
Piotrków Trybunalski • 3 XII 2026

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk (PTPN)
Fundacja Świętego Benedykta
Instytut Historii Sztuki UAM
Instytut Filologii Polskiej UAM
Muzeum Narodowe w Poznaniu
Muzeum w Piotrkowie Trybunalskim
Biblioteka Kórnicka PAN

Société des Amis des Sciences de Poznań (PTPN)
Fondation Saint-Benoît
Institut d'histoire de l'art UAM
Institut d'études polonaises UAM
Musée national de Poznań
Musée de Piotrków Trybunalski
Bibliothèque de Kórnik de l'Académie polonaise des sciences (PAN)

zapraszają na XLVII Seminarium Mediewistyczne im. Alicji Karłowskiej-Kamzowej

vous invitent au XLVIIe Séminaire médiéviste en hommage à Alicja Karłowska-Kamzowa

ABY WOJOWAŁ ZA IMIĘ TWOJE
Król, wojna i śmierć w kulturze średniowiecznej Europy

QU'IL GUERROIE POUR TON NOM
Le roi, la guerre et la mort dans la culture de l'Europe médiévale

*w ramach cyklu konferencji naukowych z okazji tysiąclecia koronacji pierwszego króla Polski – **Millenium Regni Poloniae 1025-2025.***

Wszystkie wystąpienia będą tłumaczone symultanicznie na język francuski i polski.

*dans le cadre du cycle de rencontres scientifiques organisé à l'occasion du millénaire du couronnement du premier roi de Pologne – **Millenium Regni Poloniae 1025-2025.***

Toutes les interventions feront l'objet d'une traduction simultanée en français et en polonais.

PROGRAM PROGRAMME

1 XII 2026 wtorek • POZNAŃ mardi

MUZEUM NARODOWE W POZNANIU
AL. MARCINKOWSKIEGO 9

9:00 OTWARCIE OBRAD
9:15 WYKŁADY WPROWADZAJĄCE 1

MUSÉE NATIONAL DE POZNAŃ
9, ALLÉE MARCINKOWSKIEGO

9:00 OUVERTURE DU COLLOQUE
9:15 CONFÉRENCES PLÉNIÈRES 1

† SZCZĘSNY SKIBIŃSKI

Pierwsza katedra poznańska katedrą koronacyjną Chrobrego?

Niepublikowany tekst śp. Profesora zostanie odczytany przez Organizatorów

La première cathédrale de Poznań fut-elle la cathédrale de couronnement de Bolesław Chrobry ?

Le texte inédit du feu Professeur sera lu par les Organisateurs.

DANY SANDRON
Paris

Philippe Auguste (1180-1223) : les honneurs rendus au XIIIe siècle à un roi victorieux

Filip August (1180-1223): hołd dla króla-zwycięzcy w XIII wieku

YVES GALLET
Bordeaux

Du roi guerrier au roi sage : l'image du roi en France, de Philippe Auguste à Charles V

Od króla-wojownika do króla-mędrca: wizerunek króla we Francji, od Filipa Augusta do Karola V

10:45 DYSKUSJA
11:00 PRZERWA NA KAWĘ
11:20 WYKŁADY WPROWADZAJĄCE 2

10:45 DISCUSSION
11:00 PAUSE-CAFÉ
11:20 CONFÉRENCES PLÉNIÈRES 2

AGNIESZKA JANUSZEK-SIERADZKA
Lublin

„Nauka rycerska" w edukacji synów królewskich w Polsce Jagiellonów

« L'éducation chevaleresque » dans la formation des fils royaux sous la dynastie des Jagellons en Pologne

11:50 OBRADY CZ. 1 ***11:50 SESSION 1***

SARAH COHEN
Paris

Porter le nom d'un autre, se faire un nom. Service, héroïsme et identité entre chevalerie médiévale et première Renaissance

Nosić cudze miano – wyrobić sobie imię. Służba, bohaterstwo i tożsamość pomiędzy średniowiecznym rycerstwem a wczesnym renesansem

WIESŁAW RATAJCZAK
Poznań

„Grób jego jest Europa, słup śnieżne Bałkany". Z literackiej legendy Władysława Warneńczyka.

« Son tombeau, c'est l'Europe ; sa stèle, les Balkans enneigés ». À propos de la légende littéraire du roi-martyr Ladislas II

12:30 DYSKUSJA
12:50 PRZERWA OBIADOWA
15:00 OBRADY CZ. 2

12:30 DISCUSSION
12:50 PAUSE-DÉJEUNER
15:00 SESSION 2

LESZEK TEUSZ
Poznań

„Przez wojnę ukarał, przez wojnę pocieszył". Poetyckie obrazy dziejów Rzeczypospolitej i jej władców w „Niepróżnującym próżnowaniu" Wespazjana Kochowskiego

« Par la guerre, Il punit, par la guerre Il réconforta ». Images poétiques de l'histoire de la République des Deux Nations et de ses souverains dans l'« Oisiveté non oisive » de Wespazjan Kochowski

KRZYSZTOF PRABUCKI
Poznań

Motyw św. Anny w potrydenckim piśmiennictwie religijnym wobec tradycji średniowiecznej

Le motif de sainte Anne dans la littérature religieuse polonaise post-tridentine face à la tradition médiévale

EWA KRAWIECKA
Poznań

„Jadwiga inaczej wojowała". Heroizm władczyni w asocjacjach barokowych autorów minorum gentium

« Hedvige guerroyait autrement ». L'héroïsme de la souveraine dans les associations d'idées des auteurs baroques polonais du minorum gentium

16:00 DYSKUSJA
16:20 PRZERWA NA KAWĘ

16:00 DISCUSSION
16:20 PAUSE-CAFÉ

16:40 OBRADY CZ. 3 **16:40 SESSION 3**

WIKTOR BINNEBESEL
Toruń

Po wojnie trzynastoletniej: królewski patronat i testament plebana. Między altarią a nastawą ołtarza głównego toruńskiej fary staromiejskiej

Après la guerre de Treize Ans : le patronage royal et le testament du curé. Entre l'autel et le retable du maître-autel de l'église paroissiale de la vieille ville de Toruń

ROZALIA WOJKIEWICZ
Poznań

Gotyk jak narkotyk. Sztuka gotycka a poezja młodopolska

Le gothique, une drogue. L'art gothique et la poésie de la Jeune Pologne (du tournant des XIXe et XXe siècles)

PATRYCJA ŁOBODZIŃSKA
Poznań

Wystawa o wystawie. Dziewięćdziesiąt lat „Wielkopolskiej plastyki gotyckiej"

Une exposition sur une exposition. Les quatre-vingt-dix ans de « L'art gothique de la Grande-Pologne »

17:40 DYSKUSJA

18:00 OPROWADZANIE KURATORSKIE PO WYSTAWIE „GOTYK W WIELKOPOLSCE 1936/2026"

17:40 DISCUSSION

18:00 VISITE GUIDÉE PAR LE CONSERVATEUR DE L'EXPOSITION « L'ART GOTHIQUE DE LA GRANDE--POLOGNE 1936/2026 »

3 XII 2026 • PIOTRKÓW TRYBUNALSKI

czwartek — jeudi

WIEŻA
PAŁAC KRÓLA ZYGMUNTA I STAREGO
MUZEUM W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM

9:00 OTWARCIE OBRAD
9:15 WYKŁADY WPROWADZAJĄCE 3

DONJON
DU ROI SIGISMOND IER LE VIEUX
MUSÉE DE PIOTRKÓW TRYBUNALSKI

9:00 OUVERTURE DU COLLOQUE
9:15 CONFÉRENCES PLÉNIÈRES 3

JACEK WITKOWSKI
Wrocław

Corona visibilis et invisibilis.
Korona Bolesława Chrobrego jako symbol monarchii, państwa i narodu w XI-XIX wieku

Corona visibilis et invisibilis. La couronne de Boleslas le Vaillant comme symbole de la monarchie, de l'État et de la nation aux XIe-XIXe siècles

JAROSŁAW JARZEWICZ
Poznań

Princeps armatus – rex non armatus.
O nagrobkach książęcych i królewskich w Polsce

Princeps armatus – rex non armatus.
À propos des monuments funéraires princiers et royaux en Pologne

10:15 DYSKUSJA
10:30 PRZERWA NA KAWĘ
10:50 WYKŁADY WPROWADZAJĄCE 4

10:15 DISCUSSION
10:30 PAUSE-CAFÉ
10:50 CONFÉRENCES PLÉNIÈRES 4

MARCEL PÉRÈS
Paris

Comment et pourquoi apparaissent au XVe siècle les Requiem polyphoniques destinés à solenniser les funérailles royales et princières ?

Jak i dlaczego w XV wieku pojawiło się polifoniczne Requiem uświetniające pogrzeby królewskie i książęce?

PANAYOTA VOLTI
Paris

Une forteresse sacrée entre deux empires :
le monastère fortifié de Strofades en mer Ionienne au XIIIe siècle

Sakralna twierdza pomiędzy dwoma imperiami:
warowny klasztor na Strofadach na Morzu Jońskim w XIII wieku

11:50 DYSKUSJA
12:10 PRZERWA OBIADOWA

11:50 DISCUSSION
12:10 PAUSE-DÉJEUNER

14:30 OBRADY CZ. 4 **14:30 SESSION 4**

TOMASZ RATAJCZAK
Poznań

Zamek królewski w Dybowie – graniczna warownia naprzeciw krzyżackiego Torunia

Le château royal de Dybów – une forteresse frontalière en face de Toruń, ville des chevaliers teutoniques

WITOLD MIĘDZIAK
Toruń

Król wznosi grobowiec. Kim był zagadkowy lapicyda Zoan z Kaplicy Zygmuntowskiej?

Le roi fait construire son mausolée. Qui fut le mystérieux lapicide Zoan de la chapelle de Sigismond ?

JOANNA GORECKA-KALITA
Kraków

Arthur guerrier : de Geoffroi de Monmouth à la Mort le roi Artu

Artur–wojownik: od Godfryda z Monmouth do Śmierci króla Artura

15:30 DYSKUSJA *15:30 DISCUSSION*
15:45 PRZERWA NA KAWĘ *15:45 PAUSE-CAFÉ*
16:00 OBRADY CZ. 5 ***16:00 SESSION 5***

TERESA KNAPOWSKA
Poznań

Défi du tournoi : aux origines iconographiques du motif dans le Livre des Tournois de René d'Anjou

Wyzwanie na turniej: artystyczna geneza motywu w Livre des tournois René d'Anjou

NICOLAS JAQUES
Paris

Les implications artistiques dans la célébration des victoires militaires de Charles VII (1450-1461)

Znaczenie sztuki w upamiętnianiu zwycięstw Karola VII (1450–1461)

JACEK KOWALSKI
Poznań

Comment les hussards du roi ont-t-ils déployé leurs ailes ? Une contribution à l'iconographie royale à l'aube du XVIIe siècle.

Jak królewska husaria rozwinęła skrzydła? Przyczynek do ikonografii królewskiej u progu XVII wieku

17:00 DYSKUSJA *17:00 DISCUSSION*

19:00 FARA – KONCERT *19:00 ÉGLISE PAROISSIALE – CONCERT*

JAN KIERNICKI
Poznań

Wprowadzenie

Introduction

ZESPÓŁ PSAŁTERIA ENSEMBLE PSAŁTERIA

Chorał piotrkowski. Polska tradycja śpiewu liturgicznego

Le plain-chant de Piotrków. La tradition polonaise du chant liturgique

KOMITET NAUKOWY

LE COMITÉ SCIENTIFIQUE

prof. Katarzyna Dybeł

Instytut Filologii Romańskiej UJ
Institut de philologie romane
Université Jagelonne de Cracovie

prof. Joanna Gorecka-Kalita

Instytut Filologii Romańskiej UJ
Institut de philologie romane
Université Jagelonne de Cracovie

prof. Jarosław Jarzewicz

Instytut Historii Sztuki UAM
Institut de l' histoire de l' art
Université Adam Mickiewicz de Poznań

prof. Jacek Kowalski

Instytut Historii Sztuki UAM
Institut de l' histoire de l' art
Université Adam Mickiewicz de Poznań

prof. Anna Loba

Instytut Języków i Literatur Romańskich UAM
Institut des langues et littératures romanes
Université Adam Mickiewicz de Poznań

dr Tomasz Ratajczak

Instytut Historii Sztuki UAM
Institut de l' histoire de l' art
Université Adam Mickiewicz de Poznań

prof. Bernard Ribémont

professeur émérite, Université d' Orléans

dr František Záruba

Historický ústav Akademie věd České republiky, Praha

Projekt finansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Programu "Nauka dla Społeczeństwa" w kwocie 1250000 zł.

NAUKA DLA SPOŁECZEŃSTWA

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

UAM

PTPN

FUNDACJA ŚWIĘTEGO BENEDYKTA

PAN BIBLIOTEKA KÓRNICKA

Muzeum Narodowe w Poznaniu

MUZEUM UAM 1909